

ชื่อแผนงาน : วิจัยและปรับปรุงพันธุ์มะม่วง ระยะที่ 2 (โครงการวิจัยเดี่ยว)

ชื่อโครงการวิจัย : วิจัยและปรับปรุงพันธุ์มะม่วง ระยะที่ 2

ชื่อการทดลอง : การทดสอบพันธุ์มะม่วงลูกผสมสายพันธุ์ใหม่เพื่อการส่งออก (ระยะที่ 2)

ภาษาอังกฤษ: Field trial of new hybrid mango varieties for export (Phase 2)

คณะผู้ดำเนินงาน

หัวหน้าการทดลอง	นายสมพงษ์	สุขเขตต์	สังกัด ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ
ผู้ร่วมงาน	นายธวัชชัย	นิ่มกิ่งรัตน์	สังกัด ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ
	นางสุภัทรา	เลิศวัฒนาเกียรติ	สังกัด สถาบันวิจัยพืชสวน
	นายรักชัย	ศุภบรรเจิดจิต	สังกัด ศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย

บทคัดย่อ

การทดสอบพันธุ์มะม่วงลูกผสมสายพันธุ์ใหม่เพื่อการส่งออก (ระยะที่ 2) มีวัตถุประสงค์ เพื่อทดสอบมะม่วงลูกผสมที่เหมาะสมกับการบริโภคสด และส่งออก ดำเนินการทดลองที่ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ และศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย เริ่มดำเนินการ ตุลาคม 2558 สิ้นสุด กันยายน 2561 ระยะเวลา 3 ปี วางแผนการทดลองแบบ Randomized Complete Block Design มี 3 ซ้ำ 10 กรรมวิธี คือ มะม่วงลูกผสมพันธุ์ศรีสะเกษ 0003 0005 0006 0009 0072 0080 0082 0092 0095 และน้ำดอกไม้ เป็นพันธุ์เปรียบเทียบ ผลการทดลอง พบว่าการเจริญเติบโต ที่ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษไม่มีความแตกต่างทางสถิติ แต่พบความแตกต่างของเส้นรอบวงโคนต้นและความสูงที่ศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย โดยสายต้นที่มีการเจริญเติบโตด้านเส้นรอบวงโคนต้นมากที่สุดคือ ศรีสะเกษ 0009 สายต้นที่มีการเจริญเติบโตทางด้านความสูงมากที่สุดคือ ศรีสะเกษ 0072 ผลผลิตต่อต้นที่ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ สายต้นที่ให้ผลผลิตมากที่สุดคือ ศรีสะเกษ 0009 และศรีสะเกษ 0006 ที่ศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย สายต้นที่ให้ผลผลิตมากที่สุดคือ ศรีสะเกษ 0003 และศรีสะเกษ 0009 สายต้นที่ให้น้ำหนักต่อผลและความยาวผล เเปอร์เซ็นต์เนื้อ การประเมินความพึงพอใจในระดับชอบมาก(สี่เปลือก สี่เนื้อ และรสชาติ) และอายุวางชั้นมากที่สุด คือ ศรีสะเกษ 0095

Abstract

The objective of this study was to test hybrid mango varieties for fresh consumption and export. The experiments were conducted at Sisaket Horticultural Research Center and Sukhothai Horticultural Research Center. The time period was three years from October 2015

to September 2018. The experiment was designed in a Randomized Complete Block Design with three replications. The treatments were ten hybrid mango varieties including Sisaket 0003, 0005, 0006, 0009, 0072, 0080, 0082, 0092, 0095 and control variety (Nam Dokmai). The results showed that the growth of all varieties was not significantly different at Sisaket Horticultural Research Center. The girth and the high were found differently at Sukhothai Horticultural Research Center. The highest of girth and high were Sisaket 0009 and 0072, respectively. The highest yield at Sisaket Horticultural Research Center were Sisaket 0009 and Sisaket 0006. The highest yield at Sukhothai Horticultural Research Center were Sisaket 0003 and Sisaket 0009. Sisaket 0095 was the best variety with the highest of fruit weight, fruit length, pulp percentage, highly satisfaction on fruit color, pulp color and taste, and long shelves life.

คำนำ

มะม่วงเป็นไม้ผลที่มีความสำคัญและปลูกกันมากในประเทศไทย มีพื้นที่ปลูกประมาณ 2 ล้านไร่ ให้ผลผลิตประมาณ 2.1 ล้านตัน ประเทศไทยเป็นผู้ผลิตอันดับ 4 ของโลก รองจาก ประเทศอินเดีย เม็กซิโก และปากีสถาน แต่การผลิตของไทยส่วนใหญ่กว่า 90 เปอร์เซ็นต์ใช้บริโภคภายในประเทศ การส่งออกจะส่งในรูปผลสดและบรรจุกระป๋อง ปี 2550 มีปริมาณการส่งออกมะม่วงสดเท่ากับ 10,265 ตัน มูลค่า 249.5 ล้านบาท ตลาดส่งออกที่สำคัญ คือ จีน ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย ประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป พันธุ์ที่ได้รับความนิยม คือ พันธุ์น้ำดอกไม้เบอร์ 4 และน้ำดอกไม้สีทอง มะม่วงบรรจุกระป๋องมีปริมาณการส่งออก 10,557 ตัน มูลค่า 365.9 ล้านบาท ตลาดส่งออกที่สำคัญ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา เนเธอร์แลนด์ นิวซีแลนด์ และรัสเซีย อย่างไรก็ตามการส่งออกมะม่วงสดและมะม่วงกระป๋องนับว่ายังมีน้อยมากเมื่อเทียบกับผลผลิตที่ได้ ซึ่งปัญหาสำคัญของการผลิตของประเทศไทย คือ ผลผลิตต่ำเมื่อเทียบกับต่างประเทศ โดยค่าเฉลี่ยของประเทศไทยเฉลี่ย 1,000 กิโลกรัมต่อไร่ ในขณะที่ต่างประเทศผลิตได้ 1,000 – 3,000 กิโลกรัมต่อไร่ (กรมส่งเสริมการเกษตร, ปี 2559) ปัญหาอีกอย่าง คือ พันธุ์ที่ผู้บริโภคทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศรู้จักมีจำนวนน้อย ขาดความสามารถในการแข่งขันด้านการตลาดกับประเทศคู่แข่ง จึงควรผลิตมะม่วงสายพันธุ์ใหม่ๆ ขึ้นมาตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค ทั้งตลาดภายในและตลาดต่างประเทศ เป็นการพัฒนาด้านการผลิตและการตลาดมะม่วงของประเทศไทยให้เทียบเท่าหรือก้าวหน้ากว่าประเทศคู่แข่ง

วิธีการดำเนินการ

- อุปกรณ์

1. สายต้นมะม่วงลูกผสมจำนวน 9 สายต้น และพันธุ์น้ำดอกไม้
2. สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช

3. วัสดุคลุมดิน ฟางข้าว
4. ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยเคมี 15-15-15, 13-13-21 และ 12-24-12
5. อุปกรณ์บันทึกข้อมูล

- วิธีการทดลอง

แบบและวิธีการวิจัยมี 2 การทดลอง ดังนี้

1. การสร้างสวนมะม่วงสายพันธุ์ใหม่เพื่อการส่งออก (ระยะที่ 1) วางแผนการทดลองแบบ Randomized Complete Block Design (RCB) 3 ซ้ำ 10 กรรมวิธี ดังนี้

กรรมวิธีที่ 1 สายต้นศรีสะเกษ 0003

กรรมวิธีที่ 2 สายต้นศรีสะเกษ 0005

กรรมวิธีที่ 3 สายต้นศรีสะเกษ 0006

กรรมวิธีที่ 4 สายต้นศรีสะเกษ 0009

กรรมวิธีที่ 5 สายต้นศรีสะเกษ 0072

กรรมวิธีที่ 6 สายต้นศรีสะเกษ 0080

กรรมวิธีที่ 7 สายต้นศรีสะเกษ 0082

กรรมวิธีที่ 8 สายต้นศรีสะเกษ 0092

กรรมวิธีที่ 9 สายต้นศรีสะเกษ 0095

กรรมวิธีที่ 10 พันธุ์น้ำดอกไม้

การทดลองที่ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ มีการเตรียมต้นพันธุ์โดยการขยายพันธุ์ด้วยวิธีการทาบกิ่ง (Grafting) แล้วนำมาลงถุงเพื่อเลี้ยงอนุบาลกิ่งทาบกิ่งต้นพันธุ์ให้แข็งแรงก่อนลงปลูกในแปลงทดลอง การทดลองที่ศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย มีการเตรียมต้นตอมะม่วงลงปลูกในแปลงทดสอบก่อนแล้วนำยอดพันธุ์มะม่วงมาขยายพันธุ์ด้วยวิธีการเสียบข้าง (Side Grafting) ใช้ระยะปลูก 4x6 เมตร (ระหว่างต้นระหว่างแถว) ขุดหลุมปลูกขนาด 60x60x60 เซนติเมตร เตรียมหลุมโดยใส่ปุ๋ยคอก 5 กิโลกรัมต่อหลุม หินฟอสเฟต 0.5 กิโลกรัมต่อหลุม ปุ๋ยเคมี 15-15-15 อัตรา 100 กรัมต่อหลุม ปฏิบัติดูแลรักษา ให้น้ำ พันสารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงตามความจำเป็น

หลักเกณฑ์การคัดเลือกพันธุ์มะม่วงสายพันธุ์ใหม่

1. ลักษณะต้น ลำต้นตั้งตรง ต้นเตี้ย ทรงพุ่มแผ่กว้าง ทรงกลม กิ่งแข็งแรงทนทานต่อโรคและแมลง ใบยอดแน่นข้อถี่
2. ผลผลิตสูง และออกดอกติดผลทุกปี ออกดอกและติดผลนอกฤดูได้ดี หรือบังคับให้ออกดอกได้ง่าย
3. คุณภาพผลผลิต ได้แก่ ผลมีเปลือกหนา ทนทานต่อโรคและแมลง เเปอร์เซ็นต์เนื้อสูง-สูงมาก เมล็ดลีบ เนื้อแน่น สีสวย เสี้ยนน้อยรสชาติดี มีกลิ่นหอม อายุวางจำหน่ายยาวนาน

4. เหมาะสมกับการบริโภคดิบ และ/หรือแปรรูปเชิงอุตสาหกรรม โดยมีตลาดเป็นตัวชี้วัด

การบันทึกข้อมูล

1. บันทึกข้อมูลการเจริญเติบโตปีละ 2 ครั้ง
2. บันทึกข้อมูลผลผลิตได้น้ำหนักผลผลิตต่อต้น น้ำหนักต่อผล ขนาดผล ขนาดเมล็ด
3. บันทึกข้อมูลคุณภาพผลผลิต เช่น เปอร์เซ็นต์ความหวาน อายุวางชั้น สีผลดิบ สีผลสุก
4. การระบาดของโรคและแมลง

- เวลาและสถานที่

เริ่มดำเนินการ ตุลาคม 2558 สิ้นสุด กันยายน 2561 ที่ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ และศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย

ผลการทดลองและวิจารณ์

1. การเจริญเติบโต

1.1 ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ

การเจริญเติบโตด้านเส้นรอบวงโคนต้น การทดสอบพันธุ์มะม่วงลูกผสมสายพันธุ์ใหม่เพื่อการส่งออก (ระยะที่ 2) เมื่ออายุ 7 ปี ที่ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 51.05-61.26 เซนติเมตร (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 การเจริญเติบโตด้านเส้นรอบวงโคนต้น(เซนติเมตร) การทดสอบพันธุ์มะม่วงลูกผสมสายพันธุ์ใหม่เพื่อการส่งออก (ระยะที่ 2) จังหวัดศรีสะเกษ

สายพันธุ์	อายุ 1 ปี (2555)	อายุ 2 ปี (2556)	อายุ 3 ปี (2557)	อายุ 4 ปี (2558)	อายุ 5 ปี (2559)	อายุ 6 ปี (2560)	อายุ 7 ปี (2561)
ศรีสะเกษ 0003	6.10ab	9.79	22.95	40.19	49.73	45.93	55.50
ศรีสะเกษ 0005	5.06c	8.67	19.06	36.84	45.49	44.46	54.20
ศรีสะเกษ 0006	5.33bc	7.51	18.8	36.32	46.73	41.33	55.06
ศรีสะเกษ 0009	5.6bc	10.02	21.13	38.00	48.33	44.46	57.20
ศรีสะเกษ 0072	6.16ab	10.09	20.86	38.57	48.84	42.86	51.05
ศรีสะเกษ 0080	6.06ab	9.77	21.86	40.13	50.53	48.20	59.07
ศรีสะเกษ 0082	6.90a	10.08	21.46	40.04	49.40	44.86	56.73

ศรีสะเกษ 0092	6.83a	11.08	20.73	39.09	49.01	45.53	56.33
ศรีสะเกษ 0095	6.66a	10.09	22.46	40.56	52.16	46.86	55.22
น้ำดอกไม้	6.56a	8.19	22.61	40.82	50.59	46.29	61.26
CV (%)	8.71	17.24	10.65	5.32	5.23	5.51	7.69

หมายเหตุ : ตัวเลขในสศมภ์เดียวกันที่มีอักษรเหมือนกัน ไม่ต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %
โดยวิธี DMRT

การเจริญเติบโตด้านความสูง การทดสอบพันธุ์มะม่วงลูกผสมสายพันธุ์ใหม่เพื่อการส่งออก (ระยะที่ 2)
เมื่ออายุ 7 ปี ที่ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง
362.73-408.67 เซนติเมตร (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 การเจริญเติบโตด้านความสูง การทดสอบพันธุ์มะม่วงลูกผสมสายพันธุ์ใหม่เพื่อการส่งออก (ระยะที่ 2)
จังหวัดศรีสะเกษ

สายพันธุ์	อายุ 1 ปี (2555)	อายุ 2 ปี (2556)	อายุ 3 ปี (2557)	อายุ 4 ปี (2558)	อายุ 5 ปี (2559)	อายุ 6 ปี (2560)	อายุ 7 ปี (2561)
ศรีสะเกษ 0003	79.83a	142.53abc	197.05ab	259.38	322.85	367.25	362.73
ศรีสะเกษ 0005	79.83a	148.87ab	211.60a	248.19	332.00	364.67	388.27
ศรีสะเกษ 0006	70.73bcd	117.67d	169.40c	226.27	319.40	335.40	365.53
ศรีสะเกษ 0009	73.50abc	150.87a	210.40a	256.90	356.80	380.67	408.67
ศรีสะเกษ 0072	66.93cd	107.87d	176.00bc	234.51	315.75	338.17	363.02
ศรีสะเกษ 0080	78.36a	127.40abcd	195.40ab	250.03	343.74	387.33	402.13
ศรีสะเกษ 0082	74.32ab	125.53bcd	183.80bc	249.49	323.67	339.00	376.47
ศรีสะเกษ 0092	66.96cd	124.00cd	190.47abc	261.01	328.87	359.67	389.20
ศรีสะเกษ 0095	64.56d	119.00cd	179.93bc	245.73	316.60	346.33	372.13
น้ำดอกไม้	70.50bcd	114.87d	188.81abc	250.43	312.08	365.39	381.63
CV (%)	5.73	11.27	7.23	5.17	6.19	5.97	5.08

หมายเหตุ : ตัวเลขในสดมภ์เดียวกันที่มีอักษรเหมือนกัน ไม่ต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %
โดยวิธี DMRT

การเจริญเติบโตด้านทรงพุ่ม การทดสอบพันธุ์มะม่วงลูกผสมสายพันธุ์ใหม่เพื่อการส่งออก (ระยะที่ 2) เมื่ออายุ 7 ปี ที่ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 373.35-412.16 เซนติเมตร (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 การเจริญเติบโตด้านทรงพุ่ม การทดสอบพันธุ์มะม่วงลูกผสมสายพันธุ์ใหม่เพื่อการส่งออก (ระยะที่ 2) จังหวัดศรีสะเกษ

สายพันธุ์	อายุ 1 ปี (2555)	อายุ 2 ปี (2556)	อายุ 3 ปี (2557)	อายุ 4 ปี (2558)	อายุ 5 ปี (2559)	อายุ 6 ปี (2560)	อายุ 7 ปี (2561)
ศรีสะเกษ 0003	56.30a	116.36	189.77	251.64ab	360.76	376.25	399.06
ศรีสะเกษ 0005	55.20a	109.10	180.27	248.31ab	349.00	389.67	380.95
ศรีสะเกษ 0006	55.06a	104.47	158.67	221.53c	302.53	356.50	373.35
ศรีสะเกษ 0009	55.60a	120.63	188.77	271.30a	361.37	394.50	395.60
ศรีสะเกษ 0072	55.20a	90.70	162.41	230.68bc	325.54	368.79	383.26
ศรีสะเกษ 0080	54.70a	101.43	181.17	241.43bc	363.43	386.50	409.23
ศรีสะเกษ 0082	53.86a	100.07	179.10	230.60bc	345.60	390.33	403.07
ศรีสะเกษ 0092	51.50ab	101.70	175.17	241.98bc	347.93	375.00	393.20
ศรีสะเกษ 0095	47.40b	95.20	178.23	233.99bc	330.97	384.17	393.93
น้ำดอกไม้	52.26ab	94.23	172.61	229.65bc	341.47	389.14	412.16
CV (%)	5.58	12.94	8.94	6.3	6.53	5.89	7.16

หมายเหตุ : ตัวเลขในสดมภ์เดียวกันที่มีอักษรเหมือนกัน ไม่ต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %
โดยวิธี DMRT

1.2 ศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย

การเจริญเติบโตด้านเส้นรอบวงโคนต้น การทดสอบพันธุ์มะม่วงลูกผสมสายพันธุ์ใหม่เพื่อการส่งออก (ระยะที่ 2) เมื่ออายุ 7 ปี ที่ศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย พบว่าพันธุ์ที่มีการเจริญเติบโตด้านเส้นรอบวงโคนต้นสูงที่สุดคือสายพันธุ์ศรีสะเกษ 0009 อยู่ที่ 80.6 เซนติเมตร โดยไม่แตกต่างกับสายพันธุ์ศรีสะเกษ 0082 สายพันธุ์

ศรีสะเกษ 0072 พันธุ์น้ำดอกไม้ และสายพันธุ์ศรีสะเกษ 0080 อยู่ที่ 77.6 77.5 76.6 และ 76.4 เซนติเมตร ตามลำดับ พันธุ์ที่มีเส้นรอบวงโคนต้นต่ำที่สุดคือสายพันธุ์ศรีสะเกษ 0005 อยู่ที่ 68.5 เซนติเมตร (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 การเจริญเติบโตทางด้านเส้นรอบวงโคนต้น (เซนติเมตร) การทดสอบพันธุ์มะม่วงลูกผสมสายพันธุ์ใหม่เพื่อการส่งออก (ระยะที่ 2) ศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย

สายพันธุ์	อายุ 1 ปี (2555)	อายุ 2 ปี (2556)	อายุ 3 ปี (2557)	อายุ 4 ปี (2558)	อายุ 5 ปี (2559)	อายุ 6 ปี (2560)	อายุ 7 ปี (2561)
ศรีสะเกษ 0003	13.25bc	28.83bc	35.25bcd	46.5bc	52.8bc	66.7bcd	72.3de
ศรีสะเกษ 0005	12.70c	27.00c	31.25d	43.00c	51.8c	63.3d	68.5e
ศรีสะเกษ 0006	14.93ab	29.00bc	34.25cd	46.9bc	55.7abc	67.0bcd	72.6cde
ศรีสะเกษ 0009	14.70ab	34.78a	38.97ab	51.0ab	59.3a	76.3a	80.6a
ศรีสะเกษ 0072	14.56abc	35.58a	40.92a	52.9a	57.8a	73.3ab	77.5ab
ศรีสะเกษ 0080	14.53abc	32.53ab	38.47ab	49.2ab	55.5abc	68.3bcd	76.4abcd
ศรีสะเกษ 0082	14.53abc	32.50ab	40.08a	52.4a	58.0a	71.7abc	77.6ab
ศรีสะเกษ 0092	14.00abc	32.75ab	37.00abc	49.2ab	54.7abc	66.3cd	72.2de
ศรีสะเกษ 0095	15.43a	32.50ab	39.25ab	50.2ab	56.0abc	69.0bcd	75.0bcd
น้ำดอกไม้	14.00abc	33.94a	38.58ab	52.8a	57.2ab	70.0abc	76.6abc
CV (%)	7.96	7.5	5.95	5	4.3	5.0	3.31

หมายเหตุ : ตัวเลขในสดมภ์เดียวกันที่มีอักษรเหมือนกัน ไม่ต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยวิธี DMRT

การเจริญเติบโตด้านความสูง การทดสอบพันธุ์มะม่วงลูกผสมสายพันธุ์ใหม่เพื่อการส่งออก (ระยะที่ 2) เมื่ออายุ 7 ปี ที่ศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย พบว่าพันธุ์ที่มีการเจริญเติบโตด้านความสูงสูงที่สุดคือสายพันธุ์ศรีสะเกษ 0072 อยู่ที่ 608 เซนติเมตร โดยไม่แตกต่างกับสายพันธุ์ศรีสะเกษ 0003 สายพันธุ์ศรีสะเกษ 0095 พันธุ์น้ำดอกไม้ สายพันธุ์ศรีสะเกษ 0006 และสายพันธุ์ศรีสะเกษ 0082 อยู่ที่ 600 579 578 577 และ 576 เซนติเมตร ตามลำดับ พันธุ์ที่มีความสูงต่ำที่สุดคือสายพันธุ์ศรีสะเกษ 0009 อยู่ที่ 517 เซนติเมตร (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 การเจริญเติบโตทางด้านความสูง(เซนติเมตร) การทดสอบพันธุ์มะม่วงลูกผสมสายพันธุ์ใหม่เพื่อการส่งออก (ระยะที่ 2) ศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย

สายพันธุ์	อายุ 1 ปี (2555)	อายุ 2 ปี (2556)	อายุ 3 ปี (2557)	อายุ 4 ปี (2558)	อายุ 5 ปี (2559)	อายุ 6 ปี (2560)	อายุ 7 ปี (2561)
ศรีสะเกษ 0003	186.73d	282.92ab	345.00	364.00	420	463	600ab
ศรีสะเกษ 0005	227.50a	258.33ab	323.33	333.00	416	426	558c
ศรีสะเกษ 0006	211.00b	277.08ab	335.83	365.00	413	451	577abc
ศรีสะเกษ 0009	195.20c	296.39a	317.50	378.00	447	476	517d
ศรีสะเกษ 0072	177.73e	270.42ab	324.17	358.00	444	473	608a
ศรีสะเกษ 0080	177.53e	260.14ab	280.83	341.00	410	450	561c
ศรีสะเกษ 0082	161.83f	268.33ab	301.67	371.00	438	451	576abc
ศรีสะเกษ 0092	171.83e	248.05b	253.33	342.00	409	434	569bc
ศรีสะเกษ 0095	201.00c	273.33ab	325.83	343.00	419	470	579abc
น้ำดอกไม้	171.37e	267.22ab	304.17	348.00	448	457	578abc
CV (%)	2.27	7.75	10.15	4.9	4.30	5.5	3.72

หมายเหตุ : ตัวเลขในสดมภ์เดียวกันที่มีอักษรเหมือนกัน ไม่ต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยวิธี DMRT

การเจริญเติบโตด้านทรงพุ่ม การทดสอบพันธุ์มะม่วงลูกผสมสายพันธุ์ใหม่เพื่อการส่งออก (ระยะที่ 2) เมื่ออายุ 7 ปี ที่ศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 483-516 เซนติเมตร (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 การเจริญเติบโตทางด้านทรงพุ่ม การทดสอบพันธุ์มะม่วงลูกผสมสายพันธุ์ใหม่เพื่อการส่งออก (ระยะที่ 2) ศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย

สายพันธุ์	อายุ 1 ปี (2555)	อายุ 2 ปี (2556)	อายุ 3 ปี (2557)	อายุ 4 ปี (2558)	อายุ 5 ปี (2559)	อายุ 6 ปี (2560)	อายุ 7 ปี (2561)
ศรีสะเกษ 0003	143.34a	299.92a	349.13a	372.00	407	370	493

ศรีสะเกษ 0005	119.63d	247.34b	340.08ab	345.00	392	370	483
ศรีสะเกษ 0006	130.13b	234.29b	280.09 c	368.00	381	369	498
ศรีสะเกษ 0009	134.27b	279.03ab	365.33 a	396.00	394	388	535
ศรีสะเกษ 0072	133.10b	261.50ab	312.38abc	371.00	400	385	511
ศรีสะเกษ 0080	121.23cd	239.88b	293.59 bc	355.00	382	374	503
ศรีสะเกษ 0082	120.60cd	242.88b	285.96bc	360.00	398	381	506
ศรีสะเกษ 0092	127.40bc	232.56b	291.02bc	350.00	407	388	507
ศรีสะเกษ 0095	118.35d	243.21b	290.88bc	359.00	401	386	516
น้ำดอกไม้	122.20cd	252.95ab	328.81abc	368.00	402	391	508
CV (%)	3.2	10.55	9.31	5.8	5.5	3.7	4.5

หมายเหตุ : ตัวเลขในสดมภ์เดียวกันที่มีอักษรเหมือนกัน ไม่ต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยวิธี DMRT

2. ผลผลิตและคุณภาพผลผลิต

ด้านผลผลิตต่อต้นเฉลี่ย 4 ปี (2558-2561) ที่ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ พบว่าพันธุ์ที่ให้ผลผลิตเฉลี่ยสูงที่สุดคือสายพันธุ์ศรีสะเกษ 0009 อยู่ที่ 11.66 กิโลกรัม พันธุ์ที่ให้ผลผลิตเฉลี่ยต่ำที่สุดสายพันธุ์ศรีสะเกษ 0092 อยู่ที่ 6.87 กิโลกรัม (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 ผลผลิตต่อต้น (กก.) ปี 2558-2561 ที่ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ

สายพันธุ์	ผลผลิตต่อต้น (กก.)				
	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561	เฉลี่ย 4 ปี
ศรีสะเกษ 0003	4.71 c	5.71	3.34	18.98 ab	8.19
ศรีสะเกษ 0005	8.58 ab	7.97	2.68	16.17 abc	8.85
ศรีสะเกษ 0006	11.60 a	11.27	7.33	12.60 c	10.70
ศรีสะเกษ 0009	11.57 a	11.21	4.69	19.16 a	11.66
ศรีสะเกษ 0072	7.58 bc	7.25	2.64	13.86 abc	7.83
ศรีสะเกษ 0080	8.34 abc	8.00	5.24	13.40 bc	8.75
ศรีสะเกษ 0082	8.23 abc	7.90	6.61	13.28 c	9.01
ศรีสะเกษ 0092	6.07 bc	6.25	3.41	11.74 c	6.87

ศรีสะเกษ 0095	7.03 bc	6.79	3.72	11.46 c	7.25
น้ำดอกไม้	7.22 bc	7.72	3.46	14.95 abc	8.34
CV (%)	26.43	27.6	26.61	22.53	

หมายเหตุ : ตัวเลขในสดมภ์เดียวกันที่มีอักษรเหมือนกัน ไม่ต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยวิธี DMRT

ด้านผลผลิตต่อต้นเฉลี่ย 3 ปี (2559-2561) ที่ศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย พบว่าพันธุ์ที่ให้ผลผลิตเฉลี่ยสูงที่สุดคือ สายพันธุ์ศรีสะเกษ 0003 อยู่ที่ 39.18 กิโลกรัม พันธุ์ที่ให้ผลผลิตเฉลี่ยน้อยที่สุดคือพันธุ์น้ำดอกไม้ อยู่ที่ 5.79 กิโลกรัม (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 ผลผลิตต่อต้น (กก.) ปี 2559-2561 ที่ศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย

สายพันธุ์	ผลผลิตต่อต้น (กก.)			
	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561	เฉลี่ย 3 ปี
ศรีสะเกษ 0003	77.75 a	13.89a	25.90a	39.18
ศรีสะเกษ 0005	56.40 ab	13.53a	18.90b	29.61
ศรีสะเกษ 0006	53.28 abc	12.80a	27.50a	31.19
ศรีสะเกษ 0009	80.47 a	8.88b	20.70b	36.68
ศรีสะเกษ 0072	35.05 bcd	1.82c	2.29c	13.05
ศรีสะเกษ 0080	23.05 bcd	3.11c	2.99c	9.72
ศรีสะเกษ 0082	17.98 bcd	1.64c	4.10c	7.91
ศรีสะเกษ 0092	15.52 cd	1.66c	4.83c	7.34
ศรีสะเกษ 0095	31.22 bcd	1.27c	5.37c	12.62
น้ำดอกไม้	12.02 d	0.44c	4.92c	5.79
CV (%)	58.14	29.15	18.39	

หมายเหตุ : ตัวเลขในสดมภ์เดียวกันที่มีอักษรเหมือนกัน ไม่ต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยวิธี DMRT

น้ำหนักต่อผลเฉลี่ย 4 ปี (2558-2561) ที่ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ พบว่าพันธุ์ที่มีน้ำหนักต่อผลเฉลี่ยสูงที่สุดคือสายพันธุ์ศรีสะเกษ 0095 อยู่ที่ 414.6 กรัม พันธุ์ที่มีน้ำหนักต่อผลเฉลี่ยต่ำที่สุดคือสายพันธุ์ศรีสะเกษ 0009 อยู่ที่ 259.53 กรัม (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 น้ำหนักต่อผล (กรัม) ปี 2558-2561 ที่ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ

สายพันธุ์	น้ำหนักต่อผล (กรัม)				
	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561	เฉลี่ย 4 ปี

ศรีสะเกษ 0003	305.27 cde	338.5 bcd	300 bc	380.20	305.27
ศรีสะเกษ 0005	298.07 cde	331.5 bcd	260 c	379.13	298.07
ศรีสะเกษ 0006	279.73 de	323.0 cd	256 c	408.85	279.73
ศรีสะเกษ 0009	259.53 e	304.3 d	256 c	357.67	259.53
ศรีสะเกษ 0072	392.60 ab	377.6 abc	366 a	449.80	392.60
ศรีสะเกษ 0080	368.00 ab	381.4 ab	346 ab	411.20	368.00
ศรีสะเกษ 0082	378.87 ab	379.1 abc	356 a	430.07	378.87
ศรีสะเกษ 0092	336.27 bcd	415.0 a	373 a	400.27	336.27
ศรีสะเกษ 0095	414.60 a	402.7 a	380 a	404.67	414.60
น้ำดอกไม้ม	350.50 bc	419.8 a	360 a	436.73	350.50
CV (%)	9.80	9.14	9.29	9.55	

หมายเหตุ : ตัวเลขในสดมภ์เดียวกันที่มีอักษรเหมือนกัน ไม่ต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยวิธี DMRT

น้ำหนักต่อผลเฉลี่ย 3 ปี (2559-2561) ที่ศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย พบว่าพันธุ์ที่มีน้ำหนักต่อผลเฉลี่ยสูงที่สุดคือ สายพันธุ์ศรีสะเกษ 0095 อยู่ที่ 385.64 กรัม พันธุ์ที่มีน้ำหนักต่อผลเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สายพันธุ์ศรีสะเกษ 0009 อยู่ที่ 302.08 กรัม (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 น้ำหนักต่อผล (กรัม) ปี 2559-2561 ที่ศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย

สายพันธุ์	น้ำหนักต่อผล (กรัม)			
	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561	เฉลี่ย 3 ปี
ศรีสะเกษ 0003	313.2 d	260.26d	343.20	305.55
ศรีสะเกษ 0005	313.99 d	276.62d	362.50	317.70
ศรีสะเกษ 0006	282.47 e	273.85d	375.80	310.71
ศรีสะเกษ 0009	307.47 bc	263.28d	335.50	302.08
ศรีสะเกษ 0072	391.89 a	291.98c	405.23	363.03
ศรีสะเกษ 0080	333.10 cd	306.38c	404.83	348.10
ศรีสะเกษ 0082	344.35 bc	260.64c	444.97	349.99
ศรีสะเกษ 0092	366.63 ab	343.34b	445.50	385.16
ศรีสะเกษ 0095	385.56 a	306.87a	464.50	385.64
น้ำดอกไม้ม	350.66 bc	187.46a	447.60	328.57
CV (%)	4.43	3.48	4.60	

หมายเหตุ : ตัวเลขในสดมภ์เดียวกันที่มีอักษรเหมือนกัน ไม่ต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยวิธี DMRT

ค่าความหวานเฉลี่ย 4 ปี (2558-2561) พบว่าพันธุ์ที่ให้ความหวานสูงที่สุดคือพันธุ์น้ำดอกไม้ อยู่ที่ 21.00 °Brix พันธุ์ที่ให้ความหวานต่ำที่สุดคือสายพันธุ์ศรีสะเกษ 0003 อยู่ที่ 17.38 °Brix (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 ความหวาน (°Brix) ปี 2558-2561

สายพันธุ์	ความหวาน (°Brix)				
	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561	เฉลี่ย 4 ปี
ศรีสะเกษ 0003	20.00 b	19.15 d	15.00 c	15.37	17.38
ศรีสะเกษ 0005	23.97 a	18.13 d	21.46 a	19.06	20.66
ศรีสะเกษ 0006	22.66 a	19.60 cd	20.53 ab	18.16	20.24
ศรีสะเกษ 0009	24.46 a	18.42 d	21.63 a	18.90	20.85
ศรีสะเกษ 0072	23.34 a	21.83 ab	21.43 a	15.37	20.49
ศรีสะเกษ 0080	23.32 a	22.85 a	18.73 b	16.98	20.47
ศรีสะเกษ 0082	22.42 a	21.52 ab	21.33 a	16.37	20.41
ศรีสะเกษ 0092	24.25 a	20.90 bc	20.20 ab	16.46	20.45
ศรีสะเกษ 0095	22.37 a	19.06 d	19.56 ab	16.28	19.32
น้ำดอกไม้	23.75 a	22.50 a	21.56 a	16.19	21.00
CV (%)	5.59	4.43	7.15	9.71	

หมายเหตุ : ตัวเลขในสทมภ์เดียวกันที่มีอักษรเหมือนกัน ไม่ต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยวิธี DMRT

ความยาวผล พบว่าพันธุ์ที่มีความยาวผลสูงที่สุดคือสายพันธุ์ศรีสะเกษ 0095 อยู่ที่ 15.13 เซนติเมตร โดยไม่แตกต่างกับสายพันธุ์ศรีสะเกษ 0072 พันธุ์น้ำดอกไม้ สายพันธุ์ศรีสะเกษ 0092 และสายพันธุ์ศรีสะเกษ 0082 อยู่ที่ 14.57 14.55 14.20 และ 13.84 เซนติเมตร พันธุ์ที่มีความยาวผลต่ำที่สุดคือ สายพันธุ์ศรีสะเกษ 0006 สายพันธุ์ศรีสะเกษ 0005 สายพันธุ์ศรีสะเกษ 0003 และสายพันธุ์ศรีสะเกษ 0009 อยู่ที่ 10.51 11.11 11.12 และ 11.16 เซนติเมตร ตามลำดับ (ตารางที่ 12)

ความกว้างผล พบว่าพันธุ์ที่มีความกว้างผลสูงที่สุดคือ สายพันธุ์ศรีสะเกษ 0009 สายพันธุ์ศรีสะเกษ 0092 และสายพันธุ์ศรีสะเกษ 0072 อยู่ที่ 7.69 7.62 และ 7.61 เซนติเมตร โดยไม่แตกต่างกับสายพันธุ์ศรีสะเกษ 0005 สายพันธุ์ศรีสะเกษ 0082 สายพันธุ์ศรีสะเกษ 0080 สายพันธุ์ศรีสะเกษ 0095 และสายพันธุ์ศรีสะเกษ 0006 อยู่ที่ 7.54 7.52 7.50 7.49 และ 7.43 เซนติเมตร ตามลำดับ พันธุ์ที่มีความกว้างผลต่ำที่สุดคือพันธุ์น้ำดอกไม้ อยู่ที่ 7.21 เซนติเมตร (ตารางที่ 12)

ความหนาผล พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 6.40-6.80 เซนติเมตร (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 ข้อมูลความยาวผลเฉลี่ย (ซม.) ความกว้างผลเฉลี่ย (ซม.) ความหนาผลเฉลี่ย (ซม.)

สายพันธุ์	ความยาวผล (ซม.)	ความกว้างผล (ซม.)	ความหนาผล (ซม.)
ศรีสะเกษ 0003	11.12 c	7.28 bc	6.40
ศรีสะเกษ 0005	11.11 c	7.54 ab	6.83
ศรีสะเกษ 0006	10.51 c	7.43 abc	6.43
ศรีสะเกษ 0009	11.16 c	7.69 a	6.63
ศรีสะเกษ 0072	14.57 ab	7.61 a	6.49
ศรีสะเกษ 0080	13.36 b	7.50 ab	6.76
ศรีสะเกษ 0082	13.84 ab	7.52 ab	6.62
ศรีสะเกษ 0092	14.20 ab	7.62 a	6.80
ศรีสะเกษ 0095	15.13 a	7.49 ab	6.72
น้ำดอกไม้	14.55 ab	7.21 c	6.71
CV (%)	3.19	2.05	2.77

หมายเหตุ : ตัวเลขในสดมภ์เดียวกันที่มีอักษรเหมือนกัน ไม่ต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยวิธี DMRT

น้ำหนักเนื้อต่อผล เมื่ออายุ 7 ปี พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 291.29-357.09 กรัม (ตารางที่ 13)

น้ำหนักเปลือกต่อผล เมื่ออายุ 7 ปี พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 43.23-54.86 กรัม (ตารางที่ 13)

น้ำหนักเมล็ดต่อผล เมื่ออายุ 7 ปี พบว่าพันธุ์ที่มีน้ำหนักเมล็ดต่อผลต่ำที่สุดคือสายพันธุ์ศรีสะเกษ 0095 และสายพันธุ์ศรีสะเกษ 0082 อยู่ที่ 24.94 และ 26.86 กรัม ตามลำดับ พันธุ์ที่มีน้ำหนักเมล็ดต่อผลสูงที่สุดคือสายพันธุ์ศรีสะเกษ 0006 อยู่ที่ 45.69 กรัม (ตารางที่ 13)

เปอร์เซ็นต์เนื้อ เมื่ออายุ 7 ปี พบว่าพันธุ์ที่มีเปอร์เซ็นต์เนื้อสูงที่สุดคือสายพันธุ์ศรีสะเกษ 0072 อยู่ที่ 83.22 เปอร์เซ็นต์ พันธุ์ที่มีเปอร์เซ็นต์เนื้อต่ำที่สุดคือสายพันธุ์ศรีสะเกษ 0009 อยู่ที่ 75.49 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 น้ำหนักเนื้อต่อผล(กรัม) น้ำหนักเปลือกต่อผล(กรัม) น้ำหนักเมล็ดต่อผล(กรัม) เปอร์เซ็นต์เนื้อ เปอร์เซ็นต์เปลือก เปอร์เซ็นต์เมล็ด และอายุวางชั้น(วัน) เมื่ออายุ 7 ปี (2561)

สายพันธุ์	น้ำหนักเนื้อต่อผล (กรัม)	น้ำหนักเปลือกต่อผล(กรัม)	น้ำหนักเมล็ดต่อผล(กรัม)	เปอร์เซ็นต์เนื้อ	เปอร์เซ็นต์เปลือก	เปอร์เซ็นต์เมล็ด
ศรีสะเกษ 0003	307.81	43.23	32.59 abcd	80.24	11.27	8.50

ศรีสะเกษ 0005	291.29	44.88	42.96 cd	76.83	11.84	11.33
ศรีสะเกษ 0006	311.62	51.54	45.69 d	76.22	12.61	11.18
ศรีสะเกษ 0009	270.01	45.38	42.27 bcd	75.49	12.69	11.82
ศรีสะเกษ 0072	374.31	46.57	29.92 abc	83.22	10.35	6.43
ศรีสะเกษ 0080	330.13	53.90	27.16 ab	80.29	13.11	6.61
ศรีสะเกษ 0082	348.32	54.86	26.86 a	81.00	12.76	6.25
ศรีสะเกษ 0092	322.74	50.23	27.22 ab	80.65	12.55	6.80
ศรีสะเกษ 0095	332.91	46.82	24.94 a	82.27	11.57	6.16
น้ำดอกไม้	357.09	49.94	27.70 abc	82.14	11.49	6.37
CV (%)	11.35	11.07	13.08			

หมายเหตุ : ตัวเลขในสดมภ์เดียวกันที่มีอักษรเหมือนกัน ไม่ต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยวิธี DMRT

การประเมินความชอบ

สีเปลือก พบว่าพันธุ์ที่มีความชอบมาก คือ สายต้นศรีสะเกษ 0080 สายต้นศรีสะเกษ 0095 และสายต้นศรีสะเกษ 0072 (ตารางที่ 14)

สีเนื้อ พบว่าพันธุ์ที่มีความชอบมาก คือ สายต้นศรีสะเกษ 0005 สายต้นศรีสะเกษ 0095 และพันธุ์น้ำดอกไม้ (ตารางที่ 14)

รสชาติ พบว่าพันธุ์ที่มีความชอบมาก คือ สายต้นศรีสะเกษ 0005 และสายต้นศรีสะเกษ 0095 (ตารางที่ 14)

กลิ่นและเนื้อสัมผัส ผลการประเมินอยู่ในระดับความชอบ (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 ข้อมูลการประเมินความชอบสีเปลือก สีเนื้อ กลิ่น เนื้อสัมผัส และรสชาติ

พันธุ์	สีเปลือก		สีเนื้อ		กลิ่น		เนื้อสัมผัส		รสชาติ	
	คะแนน	ความชอบ	คะแนน	ความชอบ	คะแนน	ความชอบ	คะแนน	ความชอบ	คะแนน	ความชอบ
ศรีสะเกษ 0003	3.19	ชอบ	2.63	ชอบ	2.63	ชอบ	2.81	ชอบ	2.69	ชอบ
ศรีสะเกษ 0005	3.13	ชอบ	3.50	ชอบมาก	3.19	ชอบ	3.13	ชอบ	3.38	ชอบมาก
ศรีสะเกษ 0006	2.75	ชอบ	3.25	ชอบ	3.19	ชอบ	3.06	ชอบ	3.06	ชอบ
ศรีสะเกษ 0009	2.44	เฉยๆ	2.94	ชอบ	2.88	ชอบ	3.00	ชอบ	2.75	ชอบ
ศรีสะเกษ 0072	3.38	ชอบมาก	3.00	ชอบ	3.13	ชอบ	3.13	ชอบ	3.25	ชอบ
ศรีสะเกษ 0080	3.56	ชอบมาก	3.25	ชอบ	3.13	ชอบ	3.19	ชอบ	2.88	ชอบ

ศรีสะเกษ 0082	3.25	ชอบ	3.06	ชอบ	2.81	ชอบ	2.94	ชอบ	2.94	ชอบ
ศรีสะเกษ 0092	3.00	ชอบ	2.94	ชอบ	2.50	เฉยๆ	2.88	ชอบ	2.44	เฉยๆ
ศรีสะเกษ 0095	3.38	ชอบมาก	3.31	ชอบมาก	3.06	ชอบ	3.13	ชอบ	3.31	ชอบมาก
น้ำดอกไม้	3.25	ชอบ	3.31	ชอบมาก	3.25	ชอบ	3.19	ชอบ	3.25	ชอบ

คะแนน 4.00 - 3.26 แปลความว่า ชอบมาก คะแนน 3.25 - 2.51 แปลความว่า ชอบ

คะแนน 2.50 - 1.76 แปลความว่า เฉยๆ คะแนน 1.75 - 1.00 แปลความว่า ไม่ชอบ

อายุเก็บเกี่ยว พบว่าพันธุ์ที่มีอายุเก็บเกี่ยวสั้นที่สุดคือสายพันธุ์ศรีสะเกษ 0003 และสายพันธุ์ศรีสะเกษ 0009 อยู่ที่ 94 วัน พันธุ์ที่มีอายุเก็บเกี่ยวนานที่สุดคือสายพันธุ์ศรีสะเกษ 0072 สายพันธุ์ศรีสะเกษ 0092 สายพันธุ์ศรีสะเกษ 0095 และพันธุ์น้ำดอกไม้ อยู่ที่ 116 วัน (ตารางที่ 15)

อายุวางชั้น พบว่าพันธุ์ที่มีอายุวางชั้นนานที่สุดคือสายพันธุ์ศรีสะเกษ 0082 และสายพันธุ์ศรีสะเกษ 0095 อยู่ที่ 13 วัน พันธุ์ที่มีอายุวางชั้นสั้นที่สุดคือสายพันธุ์ศรีสะเกษ 0005 สายพันธุ์ศรีสะเกษ 0006 และสายพันธุ์ศรีสะเกษ 0009 อยู่ที่ 9 วัน (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 ข้อมูลอายุเก็บเกี่ยว(วัน) และอายุวางชั้น(วัน)

สายพันธุ์	อายุเก็บเกี่ยว (วัน)	อายุวางชั้น (วัน)
ศรีสะเกษ 0003	94	10
ศรีสะเกษ 0005	95	9
ศรีสะเกษ 0006	95	9
ศรีสะเกษ 0009	94	9
ศรีสะเกษ 0072	116	12
ศรีสะเกษ 0080	115	10
ศรีสะเกษ 0082	114	13
ศรีสะเกษ 0092	116	11
ศรีสะเกษ 0095	116	13
น้ำดอกไม้	116	10

สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ

กลุ่มมะม่วงที่มีมะม่วงแก้วเป็นพ่อแม่พันธุ์สามารถให้ผลผลิตสูง โดยผลผลิตต่อต้นที่ศูนย์วิจัยพืชสวน ศรีสะเกษ สายต้นที่ให้ผลผลิตมากที่สุดคือ ศรีสะเกษ 0009 กับศรีสะเกษ 0006 ที่ศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย สายต้นที่ให้ผลผลิตมากที่สุดคือ ศรีสะเกษ 0003 และศรีสะเกษ 0009 กลุ่มมะม่วงที่มีมะม่วงน้ำดอกไม้เป็นพ่อแม่พันธุ์สามารถให้น้ำหนักต่อผล ความยาวผล เบอร์เซ็นต์เนื้อ การประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับชอบมาก (สีเปลือก สีเนื้อ และรสชาติ) และอายุวางชั้นสูง คือ สายต้นศรีสะเกษ 0095

การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ได้มะม่วงสายพันธุ์ใหม่ที่เหมาะสมแก่การบริโภคสด และการแปรรูป ตลอดจนอุตสาหกรรมการส่งออก อย่างน้อย 1 พันธุ์
2. เพื่อขอการรับรองเป็นพันธุ์แนะนำของกรมวิชาการเกษตรต่อไป
3. สามารถแนะนำส่งเสริมและขยายพันธุ์เพื่อจำหน่ายแจกให้แก่ เกษตรกร และภาคเอกชน นำไปปลูกเป็นการค้าต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- จรีพร วิทยาสนธยา. 2530. ผลวิเคราะห์คุณภาพมะม่วงพันธุ์ต่างประเทศ 10 พันธุ์. รายงานการวิเคราะห์บริษัท อาหารสยามจำกัด. 28 หน้า
- ฉลองชัย แบบประเสริฐ. 2537. พันธุ์มะม่วงอุตสาหกรรมและการปรับปรุงพันธุ์. ภาควิชาพืชสวน คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 9 หน้า
- ฉลองชัย แบบประเสริฐ. 2531. มะม่วงคั้นน้ำ. ภาควิชาพืชสวน คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 8 หน้า
- ทิพย์วรรณ งามศักดิ์ ปัญญา แสงชัย และไพโรจน์ จันธานี. 2543. การศึกษาความชอบของผู้บริโภคชาวญี่ปุ่น และจีนที่มีต่อผลมะม่วงและเนื้อมะม่วงสุกพันธุ์น้ำดอกไม้และโชคอนันต์. ในสาระไม้ผล 5:5, ตุลาคม 2543.
- ธวัชชัย รัตน์ชเลศ. 2541. การคัดเลือก การพัฒนา และการขยายพันธุ์มะม่วงอุตสาหกรรมสายพันธุ์ดีที่ปรับตัวแล้วบนที่ดอนอาศัยน้ำฝน. ในสาระไม้ผล 3 (6) : 1-4 ธันวาคม 2541.
- Litz ,R.E.. 1997. The Mango; Botany, Production and Uses. CAB International Willingford United Kingdom. 587 pp. Retrieved April 18, 2015, from <http://www.scribd.com/doc/238937354/The-Mango-Botany-Production-and-Uses#scribd>
- Singh, L.B. 1960. The Mango:Botany, Cultivation and Utilization. Horticultural Research Institue, Saharanpur, India. 439 pp. Retrieved April 18, 2015, from <http://www.scribd.com/doc/238937354/The-Mango-Botany-Production-and-Uses#scribd>